

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО

Навчально-науковий інститут управління, економіки та
природокористування

Кафедра публічного управління та економіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова Приймальної комісії

Валерій БОРТНЯК

2022 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» на основі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» та ОКР «Спеціаліст»

освітня програма
спеціальність
галузь знань

«Публічне управління та адміністрування»
281 «Публічне управління та адміністрування»
28 Публічне управління та адміністрування

УХВАЛЕНО:

на засіданні кафедри публічного управління
та економіки

Протокол № 12 від «5» травня 2022 р.

Зав. кафедри Олена ЄВМЕШКІНА

Київ – 2022

Програма фахового вступного випробування для вступу на навчання за освітнім ступенем «Магістр» на основі освітнього ступеня «Бакалавр», «Магістр» та ОКР «Спеціаліст», освітня програма «Публічне управління та адміністрування», спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування», галузь знань 028 Публічне управління та адміністрування. К.: ТНУ імені В. І. Вернадського, 2022. 16 с.

Укладачі:

С.О. Кравченко – д.держ.упр., професор, професор кафедри публічного управління та економіки

О.Л. Євмешкіна – д.держ.упр., професор, завідувач кафедри публічного управління та економіки

О.Я. Немирівська – к.держ.упр., доцент, доцент кафедри публічного управління та економіки

Розглянуто та затверджено на засіданні Вченої Ради Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського, протокол № 15 від 06.05.2022 (наказ 47-од від 06.05.2022)

ЗМІСТ

I. Загальні положення	4
II. Організаційно-методичні рекомендації.....	5
2.1. Структура екзаменаційних білетів та загальний обсяг часу, відведений на вступний Фаховий іспит за ступенем «магістр»	5
2.2. Визначення підсумкової оцінки знань абітурієнтів	5
III. Перелік питань для підготовки до складання Фахового іспиту	6
3.1. Перелік питань з «Основ держави і права»	8
3.2. Перелік питань з «Основ публічного управління та адміністрування»	10
IV. Список рекомендованої літератури та інформаційні ресурси для підготовки до вступних випробувань.....	12

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит має за мету перевірити рівень набутих знань, умінь і навичок абітурієнтів, що вступають до магістратури галузі знань «Публічне управління та адміністрування» спеціальності «Публічне управління та адміністрування».

Програма Фахового іспиту розроблена з метою надання допомоги абітурієнтам в підготовці до його складання.

Програма охоплює основну проблематику дисциплін, які дозволяють перевірити і оцінити необхідний рівень набутих знань та практичних навичок, які є базовими для подальшого опанування магістерської програми.

II. Організаційно-методичні рекомендації

2.1. Структура екзаменаційних білетів та загальний обсяг часу, відведений на вступний фаховий іспит за ступенем «магістр» спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Конкурсний відбір осіб для навчання за програмою підготовки магістрів здійснюється за результатами вступного Фахового іспиту.

Структура екзаменаційного білету Фахового іспиту складається з чотирьох теоретичних питань.

Підготовка відповіді на кожне теоретичне питання становить 15 хв.(чотири питання по 15 хв.).

Загальний обсяг часу, який відведено на всі види робіт вступного Фахового іспиту становить – 60 хв.

Фахові іспити можуть відбуватися з використанням дистанційних технологій навчання відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України № 392 від 27 квітня 2022 року, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України від 03.05.2022 р. за № 487/37823 зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2022 року № 400 та Правил прийому до ТНУ у 2022 р.

Вступні випробування проводяться виключно українською мовою.

2.2. Визначення підсумкової оцінки знань абітурієнтів

Загальна максимальна кількість балів, набрана абітурієнтами при складанні Фахового іспиту може складати 200 балів

Загальна мінімальна кількість балів, набрана абітурієнтами при складанні Фахового іспиту повинна бути не меншою, ніж 100 балів.

III. Перелік питань для підготовки до складання Фахового іспиту

3.1. Перелік питань з «Основ держави і права»

Основні теорії походження держави. Декларація про державний суверенітет України: основні положення. Акт проголошення незалежності України: основні положення. Основні етапи розвитку державності України. Поняття державної ідеології. Поняття політичної системи суспільства та її структура. Держава як інститут політичної системи суспільства. Поняття і основні ознаки держави. Поняття механізму держави. Поняття державного апарату. Поняття державного органу та державної організації. Влада як суспільне явище. Поняття державної влади. Відмінності державної та політичної влади. Поняття політичної культури. Конституційні засади побудови державної влади в Україні. Поняття державного, суспільного та конституційного ладу. Загальні засади конституційного ладу в Україні. Поняття виборів та виборчої системи. Мажоритарна виборча система. Пропорційна виборча система. Виборча система в Україні. Поняття та різновиди референдумів. Загальне поняття про громадянське суспільство. Основні інститути громадянського суспільства. Поняття політичної партії. Закон України "Про політичні партії в Україні": загальні положення. Закон України "Про громадські об'єднання": загальні положення.

Поняття та ознаки права. Право як особливий вид соціальних норм. Поняття, структура і види правовідносин. Конституція України як основне джерело права. Функції права. Право та мораль: співвідношення, взаємозв'язок. Мораль як регулятор суспільних відносин. Поняття та види правових систем. Джерела (форми) права та їх види. Поняття та види систематизації законодавства. Поняття системи законодавства. Загальна характеристика нормативно-правових актів. Закон як нормативно-правовий акт. Поняття підзаконних нормативно-правових актів. Поняття та види юридичної відповідальності. Поняття, ознаки і види правопорушення. Поділ права на галузі, правові інститути. Поняття норми права. Конституційно-правовий статус людини і громадянина. Поняття правопорядку. Питання правонаступництва України. Державна символіка України. Поняття й основні ознаки правової держави. Закріплення ознак правової держави у Конституції України. Конституційний Суд України як орган державної влади. Прокуратура України: загальна характеристика.

Поняття, принципи та гарантії законності. Конституційно-правовий статус людини і громадянина. Конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин. Державна символіка України. Поняття прав людини. Політичні права людини. Поняття громадянських свобод. Економічні права людини. Соціальні права людини. Загальна декларація прав людини: загальна характеристика.

Форма держави: характеристика складових елементів. Принцип поділу влади. Реалізація принципу поділу влади в Україні. Вищі органи державної влади. Законодавча влада: поняття та сутність. Співвідношення органів держави та органів самоврядування. Виконавча влада: поняття та сутність. Судова влада: поняття та сутність. Судова система України: загальна характеристика. Прокуратура України: загальна характеристика. Форма державного правління: загальна характеристика. Монархія як форма державного правління. Абсолютна та обмежена монархія: загальна

характеристика. Республіка як форма державного правління. Характеристика президентської республіки. Характеристика парламентської республіки. Поняття політичного режиму. Тоталітарний політичний режим: загальна характеристика. Авторитарний політичний режим: загальна характеристика. Демократичний політичний режим: загальна характеристика. Поняття форми державного устрою. Унітарний державний устрій: загальна характеристика. Федеративний державний устрій: загальна характеристика. Державний устрій України. Адміністративно-територіальний устрій України.

3.2. Перелік питань з «Основ публічного управління та адміністрування»

Суспільство як складна система. Поділ суспільства на основні сфери та види діяльності. Поняття управління як універсального суспільного явища. Сутність та специфіка суспільного управління. Державне управління як різновид публічного управління. Поняття місцевого самоврядування як різновиду публічного управління. Поняття державної служби. Правовий статус державного службовця. Поняття служби в органах місцевого самоврядування. Органи державного управління: загальна характеристика. Поняття публічної політики як складової публічного управління. Поняття публічного адміністрування як складової публічного управління.

Поняття функцій держави. Основні економічні функції держави. Основні соціальні функції держави. Основні функції держави у гуманітарній сфері. Основні функції держави у політичній сфері. Основні зовнішні функції держави. Поняття планування як функції управління. Поняття організації як функція управління. Поняття мотивації як функція управління. Поняття контролю як функції управління. Поняття прийняття рішень як функції управління. Процес прийняття управлінського рішення. Поняття стратегії та стратегічного управління. Роль інформації в управлінні. Поняття комунікації як функції управління. Поняття та різновиди публічної інформації. Публічна інформація з обмеженим доступом: загальна характеристика. Закон України

"Про доступ до публічної інформації": загальні положення.

Державна влада та державне управління: співвідношення та взаємозв'язок. Конституційні засади побудови структури державної влади в Україні. Конституція України про державну владу в Україні. Закон України "Про Кабінет Міністрів України": загальні положення. Закон України "Про центральні органи виконавчої влади": загальні положення. Закон України "Про місцеві державні адміністрації": загальні положення. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні": загальні положення. Верховна Рада в системі органів державної влади. Конституційні основи діяльності Верховної Ради України. Порядок формування Верховної Ради України. Повноваження Верховної Ради України. Структура Верховної Ради України. Форми діяльності Верховної Ради України. Організація роботи народних депутатів України. Президент України як Глава держави. Повноваження Президента України. Порядок обрання Президента України. Президент України у системі поділу влади. Рада національної безпеки і оборони України, її функції і компетенція. Національний інститут стратегічних досліджень, мета його діяльності, завдання, організаційна структура. Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади. Структура та порядок формування Кабінету Міністрів України. Повноваження Кабінету Міністрів України. Центральні органи виконавчої влади: загальна характеристика. Міністерство як центральний орган державного управління. Служба як центральний орган державного управління. Агентство як центральний орган державного управління. Інспекція як центральний орган державного управління. Централізація та децентралізація у системі державної влади. Місцеві державні адміністрації в системі державної влади. Система місцевих державних адміністрацій: загальна характеристика. Правовий статус та основні завдання місцевих державних адміністрацій. Повноваження місцевих державних адміністрацій. Відносини місцевих державних адміністрацій з органами місцевого самоврядування.

Органи місцевого самоврядування: загальна характеристика. Органи

місцевого самоврядування в Україні на рівні територіальної громади. Сільські, селищні, міські ради як органи місцевого самоврядування. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад: загальна характеристика. Поняття і ознаки місцевого самоврядування в Україні. Функції і повноваження місцевого самоврядування. Гарантії місцевого самоврядування. Організація роботи органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб. Представницькі органи місцевого самоврядування: їх система і порядок формування. Сільські, селищні, міські голови як посадові особи місцевого самоврядування. Органи самоорганізації населення.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

1. Алексєєв В. М. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток: монографія / Алексєєв В. М. та ін.; за заг. ред. Толстоухова А. В., Нижник Н.Р., Гончарук Н. Т.; Секретаріат Каб. Міністрів України. — Д.: Монолит, 2010. — 400 с.
2. Атаманчук Г.В. Сущность государственной службы : история, теория, закон, практика / Г. В. Атаманчук: [монография] . – М. : Изд-во РАГС, 2004. – 118 с.
3. Бакуменко В.Д. Місцевий розвиток за участі громади: [монографія] / У 2- т. Т. 2, за ред. Ю.М.Петрушенка, – Суми : Університетська книга, 2014 – 368 с.;
4. Бакуменко В.Д. Підходи та моделі креативного державного управління: [монографія] / В.Д. Бакуменко, О.М. Руденко, С.О. Кравченко. – К.: АМУ, 2014. – 228 с.;
5. Бакуменко В.Д. Прийняття рішень в державному управлінні: [навчальний посібник] / В.Д.Бакуменко. – К.: ВПЦ АМУ, 2010. – 572 с.;
6. Бакуменко В.Д. Реформування державної кадрової політики в Україні: [монографія] / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко, В. В. Толкованов та ін. – К. : НАДУ, 2014. – 280 с.
7. Батанов О.В. Територіальна громада — основа місцевого самоврядування в Україні. — К., 2013. – 362 с.
8. Битяк Ю. П. Проблеми визначення системи законодавства про державну службу / Ю. П. Битяк // Право України. – 2006. – № 4. – С. 25-29.
9. Біла Л.Р. Види державних посад: проблеми теорії та правового регулювання / Л.Р. Біла // Актуальні проблеми держави і права : [зб. наук. пр.] - Вип. 35 / Редкол.: С.В. Ківалов (голов. ред.) та ін.; [Відп. за вип. Ю.М. Оборотов]. – Одеса : Юрид. л-ра, 2007. – С. 49-54.
10. Борденюк В. Місцеве самоврядування в механізмі держави:

конституційно-правовий аспект / В. Борденюк // Право України. – 2013. - №4. – С. 12 -17.

11. Вебер М. Политика как призвание и профессия/ Вебер М. Избранные произведения. – М., 1990. – 516 с.

12. Вильсон В. Государство. Прошлое и настоящее конституционных учреждений. – М., 1995. – 108 с.

13. Дацій О.І. Інноваційна модель розвитку економіки України в умовах глобалізації: [монографія] / Дацій О.І. - Донецьк: Юго-Восток, 2010. – 370 с.;

14. Дацій О.І. Теорія економічного аналізу:[навчальний посібник] / Дацій О.І., Шевченко Н.О. ; Дніпропетровськ: Біла К.О., 2014, -236 с.

15. Дацій О.І. Менеджмент в системі органів державної влади та місцевого самоврядування :[навчальний посібник] / К.:ТОВ ДКС Центр, 2014, -366 с.

16. Декларація про державний суверенітет України // Відомості Верховної Ради Української РСР. -1990. - № 31. - 429 с.

17. Демиденко В.О. Державне будівництво та місцеве самоврядування в Україні (у схемах): [навчальний посібник] / В.О. Демиденко – К. : КНТ, 2012. – 440 с.

18. Державна служба в Україні: соціально-правовий та організаційний аспекти: [навчальний посібник] / В.Д. Бакуменко, Ю.П. Сурмін, Т.В. Мотренко, Р.О. Науменко; за заг. ред Р.О. Науменко, Л.М. Гогіної. – К.: НАДУ, 2011. – 204с.;

19. Державна служба: [підручник] / В.Д. Бакуменко (у співавторстві). – К.: НАДУ, 2013. – 576 с.;

20. Державне управління в Україні: організаційно-правові засади: [навчальний посібник] / Н.Р. Нижник, С.Д. Дубенко, В.І. Мельниченко та ін. / За заг. ред. Н.Р. Нижник. – К. : Вид-во УАДУ, 2002.- 164 с.

21. Державне управління: [навчальний посібник] / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васена, Л.Ю. Гордієнко; За заг. ред. А.Ф. Мельник. – К. : Знання – Прес, 2003. – 343 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
22. Державне управління: [підручник] / В.Д. Бакуменко (у співавторстві). – К.: НАДУ, 2013. – 546 с.;
23. Державне управління: основи теорії, історія і практика: [навчальний посібник] / В.Д. Бакуменко, П.І. Надолішній, М.М. Іжа, Г.І. Арабаджи. – О.: Вид-во ОРІДУ НАДУ, 2010. – 393 с.
24. Державно-управлінські рішення: [навчальний посібник] / В.Д. Бакуменко - К.: ВПЦ АМУ, 2012. – 344 с.;
25. Дзвінчук Д. І. Лідерство в управлінській діяльності : зб. навч.-метод. матеріалів / Д. І. Дзвінчук, В. М. Кушнірюк; ІФНТУНГ [та ін.]. – Івано-Франківськ, 2012. – 79 с.
26. Дзюндзюк В.Б. Публічне адміністрування в Україні: [навчальний посібник] / В.Б. Дзюндзюк, Н.М. Мельтюхова, Н.В.Фоміцька; за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М.Мельтюхової. — Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ Магістр, 2011. — 306 с.
27. Драган О.І. Капіталізація природних ресурсів: [монографія] / К.:.ІЕПСР НАН України, 2014 – 268 с.
28. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін.; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. – К. : НАДУ, 2013. – 820 с.
29. Енциклопедія державного управління : у 8 томах/ Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011.. – 712 с.
30. Європейська Хартія про місцеве самоврядування // Місцеве самоврядування. - 1997. - №1-2(3).-С. 90-94.
31. Кабанець А. Г. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування: [навчальний посібник] / А. Г. Кабанець; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. – 130 с.

32. Кайлюк Є.М. Гриненко В.В. Публічне адміністрування. Підручник. Х. ХНАМГ, 2013. – 200 с.
33. Кармазіна Н.В. Реальний сектор регіональної економіки: макроекономічне регулювання розвитку[монографія] / Черкаси: СУЕМ, 2014- с.368;
34. Кондрашов О.М. Промислова політика в Україні: теорія, методологія, практика управління: [монографія] / О.М.Кондрашов – Донецьк: ТОВ “Юго-Восток, Лтд”, 2008. – 367 с.;
35. Конституція України: прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР / [Електронний ресурс] - Режим доступу до документа: <http://zakon.rada.gov.ua>.
36. Кравченко В.В. Муніципальне право України: [навчальний посібник] / В.В. Кравченко, М.В. Пітцик. – К.: Атіка, 2013. – 672с.
37. Кушнір М.О. Основи правового забезпечення державного управління: [навчальний посібник] – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 123 с.
38. Лазор О.Д. Основи державного управління та місцевого самоврядування: навч.-метод. посіб. [для студ. ВНЗ] / О.Д. Лазор, О.Я. Лазор, І.Г. Лазар. – К. : Дакор, 2012. – 311 с.
39. Лощикін О.М. Функції сучасної держави: [монографія] / Лощикін О.М. - К.: Логос, 2013. -228 с.;
40. Луніна І. Бюджетні доходи та податкові повноваження місцевих органів влади / І. Луніна, Н. Фролова // Економіка України. – 2014. - № 6. – С. 37-47.
41. Людський вимір державного управління: [навчальний посібник] / В.Д. Бакуменко (у співавторстві). - Навч. посібник. К.:ТОВ НВП Інтерсервіс, 2014. – 155 с.
42. Лялюк О. Сучасні проблеми правової основи організації та діяльності місцевих рад / О. Лялюк // Підприємництво, господарство і право. – 2013. - №9. – С. 62-65.

43. Малиновський В. Соціальна природа і сутність функцій місцевого самоврядування / В. Малиновський // Вісник НАДУ при Президентіві України. – 2014. - №2. – С. 304-308.
44. Наказ Головного управління державної служби України: Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця від 23 жовт. 2000 р. № 58, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 7 лист. 2000 р. за № 783/5004 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 45. – стор. 346. – ст. 1971.
45. Озірська С.М. Системи державної служби європейських країн: Велика Британія, Російська Федерація, Україна, Французька Республіка / С.М. Озірська, Ю.Д. Полянський : науково-аналіт. дослідження. - К. : Вид-во УАДУ, 1999. – 168 с.
46. Олуйко В.М. Україна на шляху до держави самоврядних територіальних громад / В.М. Олуйко // Університетські наукові записки. – 2013. - № 1-2 (13-14). – С. 317-323.
47. Організація діяльності державного службовця: [навчальний посібник] / О.В. Захарова, О.О. Шумаєва, В.І. Мозговий, Л.Г. Вергазова, О.П. Соловцова, Л.М. Василишина. – Донецьк, 2013. – 342с.
48. Основи управління в публічній адміністрації: матеріали дистанц. навчання, організованого Польс.-укр. Центром громадської освіти у м. Краснік (Польща). – Режим доступу: <http://www.puoer.org>
49. Правляча еліта самовизначається і позиціонує себе як влада народна. Із всеукраїнських зборів представників місцевого самоврядування // Віче. – 2015. - №5(158). – С.10-52.
50. Про державну службу : Закон України від 16 груд. 1993 р. № 3723-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – № 52. – ст. 490.
51. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січ. 2011 р. № 2939-VI (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314

52. Про звернення громадян : Закон України від 02.10.1996 № 393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256.
53. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лют. 2014 р. № 794-VII // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 13. – Ст. 222.
54. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 трав. 1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – ст. 170
55. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст. 190.
56. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07 чер. 2001 р. № 2493-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 33. – Ст. 175.
57. Про статус народного депутата України : Закон України від 17 лист 1992 р. № 2790-XI// Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 3. – Ст. 17.
58. Про столицю України місто-герой Київ: Закон України від 15 січ. 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 11. – Ст. 79.
59. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 бер. 2011 р. № 3166-VI (зі змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 38. – Ст.385
60. Публічне адміністрування : [навчальний посібник] / Усаченко Л. М., Кальниш Ю. Г., Коваль Г. В. – К. : НВДЦ Нововведення, 2013. – 186 с.
61. Публічне адміністрування в Україні: [навчальний посібник] / за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ Магістр, 2011. – 306 с.
62. Савченко К.В. Стабілізаційна фінансова політика держави: Концептуальні засади та механізми реалізації в Україні: [монографія] / К.: АМУ, 2014- 479 с.;

63. Теоретичні засади державного управління: [навчальний посібник] / В.Д. Бакуменко (у співавторстві). - К.: НУБіПУ, 2013. – 174 с.
64. Управління суспільним розвитком. Вступ до спеціальності: навч. посіб. / Михненко А.М., Бакуменко В.Д., Кравченко С.О., Борисевич С.О. – К.: Вид-во НАДУ, 2006. – 84 с.
65. Шахматова Т. Питання реформування місцевих органів влади / Т. Шахматова // Право України. – 2015. - №4. – С.22-25.
66. Шевченко Н.О. Розвиток регіональної інвестиційної політики держави в аграрному секторі економіки: теорія, методологія, практичні механізми реалізації: [монографія] / Н.О. Шевченко. – Донецьк: Юго-Восток, 2011. – 401 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Президента України. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Урядовий портал. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Законодавство України. – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>
5. Національне агентство України з питань державної служби. – <http://guds.gov.ua/govservice/control/uk/index>